

HEIMLIGA MAKRELSTRÍÐIÐ

ið upprunaliga hoyrdu til risatrolararnar Athenu, Poseidon og Hercules hjá Thor í Hósvík. Onki av hesum skipunum er longur í flotanum, og tvey teirra gjørdust vrak í eldvanlukkum. Men Athena og Poseidon tóku lut í makrelfiskiskapinum í 2010, og veiðiloyvini hava verið brúkt sum grundarlag fyri makrelfiskiloyvum hjá øðrum skipum øll árini síðani.

7. juni 2010, dagin eftir at reiðararnir í fjarfiski-flotanum skrivaðu sítt bræv til løgmann, skrivaði Hans Andrias Joensen, stjóri hjá Thor eisini eitt bræv. Tað var til fiskimálaráðharran og hevði ein heilt annan boðskap, nevniliga at tað var púra beint av Jacob Vestergaard einsæris at áseta Føroyum egna makrelkvotu.

Men Thor-stjórin skrivaði eisini hetta:

"Hinvegin, at áseta egna kvotu og ikki geva teimum skipum loyvi at fiska sum eru best egnaði til hendan fiskiskap (Athena og Poseidon), tað er verri enn einki."

Um tað var hetta, ið fekk fiskimálaráðharran at akta, er óvist, men tað er ein sannroynd, at hesi bæði skipini komu í føroyskan sjógv at royna.

Men tað eigur ikki at merkja, at tey hava vunnið sær nøkur søgulig rættindi her, heldur stjórin í Felagnum Nótaskip.

- Suðurkyrrahavsloyvini skulu ongan makrel hava, spyrt tú meg, tí tey hava í veruleikanum onki at gera her, slær Jógvan Jespersen fast.

Hann vísir á, at føroyski fiskiskapurin í Suðurkyrrahavinum kom ongantíð rættiliga fyri seg, og nú er hesin fiskiskapur

burtur. Jógvan Jespersen heldur, at tann parturin av makrelinum, sum verður lutaður út til aðrar enn pelagisku skipini, eigur at fella til heimaflotan, ið partvist er um at bløða út. Hetta kann eitt nú verða gjørt við at royna at keypa botnfisk frá øðrum fyri pelagiskan fisk, á sama hátt sum allur fiskiskapurin eftir botnfiski og rækjum í Russiskum sjógvi verður goldin við pelagiskum fiski.

Bindandi eginkvotur

Hann ávarar eisini generelt ímóti at gera ov skjótt av við at luta út eginkvotur, bara tí at føroyski parturin av TAC'num er øktur nógv, og at nýggj millumlandasemja nú valdar um føroyska makrelfiskiskapin, og hann ávarar eisini staðiliga ímóti at koma inn við meira stáli, tað er fleiri skipum.

- Eginkvotur er tað sama sum eitt endaligt býti. Soleiðis er tað bara, men spurningurin er, um politiska skipanin er klár at gera eitt endaligt býti. Og vit vita av royndum, at tess fleiri skip eru um eina veiðu, tess dýrari verður hon at fiska, og tess minni verður samlaða lønsemið. Nóttaflotin er eitt gott dømi um hetta. Fyri sløkum 40 árum síðan vóru 20 nótaskip. Hesin flotin er í dag rationaliseraður niður í seks-sjey góð og effektiv skip, sum hava rakstur við góðum lønsemi. Høvdu tað framvegis verið 20 skip, so hevði neyvan tað stóra verið eftir á botnlinjuni. Tað er umráðandi, at partar av flotanum, sum fremja tillagingar við egnari hjálp, hava vissu fyri, at nýggj veiðiorka ikki kemur inn aftur í hinum endanum, staðfestir Jógvan Jespersen.

Socialurin hevði gjørt samrøðu við leiðsluna hjá reiðarinum Thor í Hósvík at prenta á hesum temasiðnum, men stutt fyri evstamark bar leiðslan seg undan luttøku og tók viðmerkingar sínar aftur.

Reiðarafelagið: Málið má vera eginkvotur

Føroya Reiðarafelag heitir á fiskimálaráðharran og politisku flokkarnar um at finna felags stev um at skapa tryggjar karmar um makrelfiskiskapin, og felagið staðfestir, at hetta best gerst við at lata skipunum eginkvotur. Stjórin í Reiðarafelagnum sigur tó, at hann ongantíð hevði roknað við, at tað kundi lata seg gera at skipa allan makrelfiskiskapin við eginkvotum longu í ár

Ingolf S. Olsen

Í tíðindskrivi fegnast eisini endurstovnaða Reiðarafelagið um nýggju strandarlandaavtaluna millum Føroyar, Noreg og ES fyri tíðarskeiðið 2014 – 2018, og felagið hevur eisini góðar vónir um, at ES fer at taka burtur aftur sínar handilsforðingar móttvegis Føroyum. Tær komu, tá Føroyar í fjør eisini fóru burtur úr sildaavtaluni við ES og Noreg.

"Føroyar verða ikki partur av sildaavtaluni fyri 2014, men tað skilst, at verður funnið fram til felags fatan um norðhavs-sildina, fer ES at taka av handilsforðingarnar móttvegis Føroyum", stendur millum annað í tíðindaskrivinum frá Føroya Reiðarafelag.

Í tíðindaskrivinum verður eisini mælt til at skipa makrelfiskiskapin við eginkvotum, soleiðis at øll fáa sum mest burtur úr:

"Strandalandaavtalan um makrel er, saman við avtalum um atgongd at fiska í norskan og ES sjógvi, gylt høvi at skipa viðurskiptini á ein hátt, ið loyvir skipunum at leggja fiskiskapin soleiðis til rættis, at størst møguligt virði fæst burturúr fiskirættindunum hjá hvørjum einstøkum skipi. Hetta gerst best við at lata skipunum eginkvotur. Føroya Reiðarafelag fer tí

at heita á landsstýrismannin í fiskivinnumálum og politisku flokkarnar um at finna felags stev um at geva øllum skipabólkum, ið taka lut í makrelfiskiskapinum, tryggjar karmar og frælsi at fáa sum mest burturúr. Tað gagnar skipunum og tað gagnar landinum".

Ongin andsøgn

Hetta ljóðar sum tann øvugt boðskapurin av tí, sum stjórin í Felagnum Nótaskip sigur aðra staðir her í blaðnum. Hann ávarar nevniliga ímóti at bera ov skjótt at við at luta makrelkvotuna út sum eginkvotur, tí tær eru bindandi og staðfesta tiskil eisini endaliga býtið. Og stjórin í Felagnum Nótaskip ivast í, um politiska skipan er til reiðar til hettar.

Men Herálvur Joensen, stjóri í Føroya Reiðarafelag, sigur, at hann ikki er í andsøgn við stjóran í Felagnum Nótaskip í hesum spurninginum.

- Nei, okkara áheitan er at skilja sum ein generell staðfesting av, at mest fæst burtur úr, tá fiskiskapurin er skipaður við eginkvotum. Hesum trúgvi eg ikki, at nakar av undirbólkunum í Reiðarafelagnum er ósamdur í. Men eg hevði ongantíð

roknað við, at allur makrelfiskiskapurin kundi skipast við eginkvotum í ár, tí tað verða tað neyvan stundir til. Tað eru jú stórir politiskir spurningar tengdir at einum endaligum býti, sigur Herálvur Joensen.

Hann var sjálvur við til samráðingar-endaumfarið í Edinburgh, tá føroyski parturin longu var komin

upp á pláss, men fór heim eitt sindur áðrenn avtalan loksins varð undirskrivað í London.

Herálvur Joensen, formaðurur í Føroya Reiðarafelag, hevði ikki roknað við, at makrelfiskiskapurin kundi skipast við eginkvotum longu í ár, men sigur, at almenna áheitanin um hetta skal skiljast sum ein generell staðfesting av, at mest fæst burtur úr hjá hvørjum einstøkum skipi, tá tey fáa eginkvotur

